

действо віно Созову. Існі на території люблянського клади-
чества має сюко 162 просвітниць
дружства. Бібліотека Созову має
10.000 книжок, вінії позичали
чимало читання 20.000 книжок.
— Відно, ще Словенці досі

чигають і зато культурно високо-
стою. Пеножки промет Созову
вношють 5 і пол мільйона дина-
рів. — Можемо ще разовати, якщо
Словенці мають таку красну хри-
стиянську просвітницьку організа-
цію. Кеди їх ми сцигнемо?

* Главна і сдана ствар, ко-
тра лашка интересували шах-
ти о котрій новини найменш
пишуть то членки газети об-
ставин, в яких не іштовийк
вінілебодиць не може. Велівся
предлоги за віздряве-
ні в історичного спадщини, але
на конці виникла зітока при-
старим. Вініттара, як і ве-
те себе на аза помогауди.
Розуми та, тут без боязни
шахт к як може зайти ніжкай
драги спасеня без Божої
помочі, на котру тога не
думає і за ю не рахує. А без
Бога по моїм цінам кро-
юю віробиць, а десь ба не мотол
шахт цали вінілебодиць в та-
кій величій і загальній кризи,
якій во будо уж веєць як сто-
роки.

* У Німецькій кре і далей
и до ще там не пінгу універ-
ческо напередок не веєць. Візду
запустили предник католицької
страниці **Бриннінг**. Вон за терак
коїди і министерство вони-
шніх діл, наместо Курцлюса,
котри отступив. Міністрем і у-
каї вініх і хіліх і министром
військ постал генерал Гренер,
великі приятель руско-україн-
ського зароду.

Год до нової влади ступали
даєкелько особи, котри стоя блі-
ско до німецьких националістів

(іх предники Гітлер і Гуген-
берг), інвік националісти ке-
з задовільни з нову владу.
В неділю 11. жовтобра отримали
они велику схадку у Гар-
бургу і там ще виявили за тих,
да влада Бриннінга такої одсту-
пії і да їх власці у Німецькій
прида їм — Гітлеру і Гуген-
бергу. Тотк националісти обе-
цую Німцю велики блага, але
насправді од того не можу він
виподіти, бо кед раз влада би-
ла на цілому землі, тоді не
може звісні обіцянкою від-
правити.

* Французы ше баржі бой,
як би ще други деркаї на-
зогварди і вансьє престали
за землю тримати злато як
основу вагутя (пенажох),
бо теди би синие французы
злато спрапело свої вредності
і Французы би нащивали та-
ка иста пужжа, які герз панує
у других деркаїв. У териній
часу Французы фінансово
півмоційша деркаїа я, бал-
ко, сце, за така що дужеї
остане.

* Англія стой у аваку вибо-
рох. Маконаїц, консерватива
серання і єдна часці либераль-
ної страниці иду до виборах
споравумво. Лабуристи і друга
часці либералів на чолі з по-
нятим Лойд Джорджем творя-

опозицію. Главне питане, о ко-
тром ще на предвиборних схад-
ках гутори, єст пітансі па-
ринох на увоз фобк до Англії.
— На вашій схадці виявляє
председник влади Маконаїл, як
що число безроботих у
Англії зменшує. — Добра і
весела вистка!

* Америка інак увінчена,
як не може сама без Європи
пістці і напредка, бо нема
дє предавати своїй асилістікі
і фабричні (нічністриальні) ви-
роби. А Європа запала до кри-
зи іншої аругж причини і пра-
то, бо куми владиці Америки

велики вовни длуїства. Зато
би тераз Америка була ар-
іправана, да пінгуні європским
державам по лінії вікі їх длуї-
ства, він под умову (условів),
які європскі держави підси-
люю половікі репарацій, що їх доставаю од Німецькій.
То би було справді велике хі-
ло американській політиці і
велика поміці і алому піве-
ту. **Во вовни длуїства** я
репарації то два ческих ра-
ніх повоєнного швєта, од
котрих страда ішевове га-
здовство і пре котри не во-
вонни ішет по може ужиріц
і ушориц.

Сдана велика причина газдовської кризи.

(мф) Недавно писали новини
о величій господині, котру зроб-
біл великих американських мілі-
онер Догети на зменши даснь
своїй дійків. На тій господині
було 2.000 господ, які за
готел у Вашингтону, дзе ще тоді
господина підбула, заплацав мілі-
онер мільйон і пол дікари. Кажди
кухар у готелі досгнал
500 доларів, а найбільші при-
кільє і приятельки младей дівчінок — їх 24 — досгали на
памятку тій господині по єдні
автомобілі.

Так велики капіталісти роз-
рують після і уж не знаю, як
да то розтріца, а у істці час-
мільйоні гладікіх і голіх без-
роботих маю лем єдні
єдині жадані: да може робиц
і заробиць себе у своїм фамі-
лійном скоріку сухого хлеба.

Але не лем ще у Америці
так розсітує. И у нас ще на
цілком непотребні стварки ви-
дають синіх мільйонів. Ето за-
скельє числа з зергавинії ста-
тистиків о увозу до нашої держави
у крешні року.

Крем остатних потребних і не-
потребних сніарах увесь мі-
льйон: сінілініх ботоюх і
рукавиць за 4 мільйони; пото-
вих скілених киматів за
3 мільйони; сирової сініліні
яєного платна за 70 мільйонів.
Самей сініліній роби куп-
пели вже візії за 205 мільйонів, а
самих парфемох (лахіїца
вода) за 14 мільйонів. Богаткі
капіталісти веїї розсіну, як
вінію драгого шампанца на
розвінчаних зібрових, котри, як
на шахах, прикінну пар тисяч
дікари на діяку добру ціль.
Сдана ігмати ботатей дами за та-
ку господину ковіту веїї веїї,
як забара привезе чистого при-
ходу.

Розспіносці і поводесні
за моду єст велика причина тій
страшній біди, у котрій піс-
лишка находили велика вергінка
людского роду. И тоді криза,
які котру ще відгадані нари-
каю, ще не відчела веїїх і
веліх а тій шаленій розсінно-
сці, — то може обачиц і по-
наних валаюх, — бу лоч ще

Кед вони вонши до предїї
хижі — маю що видані.

— Просіїї поборників, хи-
жа загадаєна а сіка на верх
піца.

— Кою, не иззені долу —
махнул на міо звітів Я-
ни...

... и скінії як ощєц мігол
заків повеси сіка скочела коло
сакітова з вайцами, запла
заного і кед спочела воня а не-
ча, скочел на міо і — сакіт-
товий пізни з — вайцами.

Пеї ще замокіц, по паткі
по чурело, ощєц почервонел ви-
макнун ішо і пляснун моїого
Яніка:

— На ту щи, чи не знаю, як
кед коза на верх неца, як ю ін-
треба зганяц...

Яни виніцірел очи, патрез
бідн час на оца, а веїц до гар-
да мал погад іравчац і єзекол
до сушеви та жацери.

ФЕЛЬТОН

Ковані М.:

Од кеди бачи Митро іс церпі кожлята.

Оцік зачали цигар з нової
нікав. Ма баба кури, добре
щє пісні, а вони шахи віді-
до сакітова на веїц до пред-
її хижі класе. За ощєц за-
то, на кед треба на діоган зна-
деї війца, які дас тягровец
найма до хиженін та гайд по
діоган. И наспа купел — за
війца. Ніякі війца як і ба-
боне, а вони не кущи шахи
зані.

Мац поїшла до сунієда. Су-
нієда дінавку одава. Га ішши
повесі жени, що чуда, як то
ані хіром не так, як людєи при-

поведаю і як сїй насладзіли,
та пай ще убиває свою рахіцко...

— Діори не сціл поутерац
зос Марчи да ще вімсі жа-
цери, чом го віде біс, кед о-
труни кініку і Марчу та пой-
лазе на зрату. Віжай ю на руки
та матрасіл з міо як а меніком...

— Яни ходзел по дворе за
жасцемі подарти і кричал що
го гарло доношено:

— Секо... о... о... кес...
кес... кес... сік... сік... сік...
але сесікі дійті піраду. Нет та...
Як да до жемік прерадзіа.

— Апо — прибет єу онови
— знайде цо... нет малей хо-
зи.

— Придає воня... . . .

— Апо а кеди? . . .

— Та охаб же на мире бо
це уадужим... . . .

— Апо, а кед не придає? . . .

— Пойдземе ю гледац... . . .

— Гайде, такой... . . .

— Па гайде — но — при-
стал ощєц. Ніякі одоне слу-
хаю сілох і робя им шандю
по двері, а кед вірошил сін-
це веїц щіхто лікого не слуха...

Ходаєт терза і ощєц — нет.
У куце, за шопу нет, за гам-
баром нет, за студню нет...
Прецадла сіка.

— Як воня, апо, як у пред-
її хижі, бо сам видзе же
там двери отворені.

— Та охада не... . . .

— Гей! . . .

Цали живет находитъ у велькай материјалнай нужди, ипак жажди сце так живе и так уживица, як скорей у первых роках по воини, кади було шацкого дасця.

И у тым есть юден велькай корень незадоволства, з искашним положенем, як ше юдоде у первых воинских роках научили да ковыцо, чого панка нет и без чого не може легко обисц. Але есть другого выходу, лем зменшиац свойо животин потреби до природных граніц, а то голася на

вальюх инде маж, и жиц лом так, як ше може, а не як бы ше сцело. Умеренощ то велька животна мудрость. З умеренощю живет ше здига, а од изумеренощю препада и мущи прещерниц кару. Таки закони дал Бог нашей природи и мы ше им, сцели не сцели, мущиме покориц.

У тым и сег животна мудрость; внац и разумиц, чо человек робиц може и що шие, а чого не шие и не може!

И у старших людзюх рыбов зейтии очува од туберкулози. Страби дробни дзвеція лепшия роню, и мочнайшк вирошаю доставаю од цього ширини косци и паню. Туньше дават слабим жеваніи звеком до одаванки рыбій зейтии да доставлю широкая косци, як о рок по одаванях звеком дохтора, да приходзя ратовиц. Туньше да жена у благополучнім стаю берес напредах рыбій зейтии в ту тому сельце сира, да не потрати ауби, бо зуби даваць пломбирові вельб драгие.

"Польські прієзджі Гласні" препоручуя рыбій зейтии (розвук ше тоды туньши сорти) за статок и за живину, а жадерки сконом то и дави. Зато треба наче да зна, чо рыбій зейтии ма бара чельке значене за "словенково ацяне".

Рыбій зейтии ма лем ѿну, вельку хибу, а то с. же ма доскі неприятні смак. Тог смак може ше лежко непривыц, кади ше піцція да скельбо катки лимуна до лопатки зейтии, або то треба піцція покипішні зое чарку хафу, або вос медом. Сст и преробені рыбій зейтии, хтори оцільбодзены тога неприятнаго смаку. Так на прієзджі др. Вандер ма смак чаколады, а другі прерабяць яко ауби смак меду. Рыбій зейтии, як и Еманіт може ше добиц у изядей еластики през дохторскаго рецепту. Понеже таих препаратох піс як прієзджі Еманіт, все велько сорти, а же мані у зоне чечко хорого, то кел хори не може, як сце пие чисти зейтии, то ше обрац на вапното дохтора, да ши ўон тибере хтори препарат за твойго хорого пайбарожей одвитку.

ПОУКА

Др. Ал. Сакач (Тури).

Лікарски поради.

Надеди не лем появі первіншій, преноручую дохторе хорловитим осібам, да плю рыбій зейтии. Тот ше зейтии препоручуя престо, бо то ас обичик зейтии. Рыбій зейтии ма у себе жеванку животину маж. Тот зейтии роспосила не лем ас Норвегії по цілим шицам. Як чо у нас землядество, так у Норвегії людзом хадзне запамяне пріправяць рыбій зейтии зос чарней печинки рыбік, хтора ше вола бахалар. Дохторе ёднак преноручуя тот зейтии як саркітак и майдан. И дрёцом по первіншім ролю мож уж даць! Кавову ложичку (кел ім зуби не сцу распушн або кел ім вонкі кривы). Ділова и баби ше од нього вонмазаць, исто так піс клеще од сзунка и кухана у риці, або як од касарцовай лампи.

При лаєцинськай туберкулози и скрофулозы мож пиц и ра-

ни масіцці з вонкі, а при сяліскай хороткі то найлепши лік, котры востой.

Але шиц ляпіше не допутуць да ше дасеко похорн, не дапуць да дасеко достаке скрофулозу, або туберкулозу. Престо не бочкай до устах свой чадо, ай другому то кел допуць, бо кел ше похорн, та народ гвари "врекла го" и далей звеко бочкам, а дохторе гваря же достаю туберкулозу. Паметай, же и здрави особи зос бочказьлом преноша туберкулозу. Не забувай, же кожан дідо и баба кашые и ма у себе напінене од туберкулоза (вітих), а и кожаны членок ма у себе вітиково напінене гоч шінікі не хорувеме од вітикі. Престо бочкай свой чадо за вінцо, за шию — лем не за уста, да го так зачупаш да го не "хреки ю".

— Убыл че — и дзеню, вище че пацагіе па ик добре...

— Та чи сам не гварел, же як сцем киау — и наведоз ме...

... О... о, и свой разум так лехко предаи!

Ех, и тоги месаре лем на грих аводза... дудрал при разбітых вайцюх бачи Митро. А вайца до саного разбіваки — польни сакімітак буд — двойно ярчата би могол за іх кутків, и нице би и на догам ослазо. Ето чи злічи даць разум солід...

— Та цо то пацако... прибегла анда...

— Ніч...

— О ітч, вище гварице ітч — да вам горто, да юам тога почала тераз перестовац анда. Грих Богу пойриноведац шацко, чо же поведла тога дна. Пом'ярала як з крижных драгох — шацко найгорніс, ганьба повесц...

— Да знаш же — куйнім жиц двоюто кожлята, пей чи крев недобру лянию. Цо ці западза бідю. Но маш брін як и з чим ти накармиш, а же превращаць сакайтов ти віноката. Да ис буди дверкі отворені не кошлю би... Так ей гуторел — док вона од сду плакала, але у себе иніах думал:

— Да ми то дохтор за лік прелінне, исцем го до обисца. Зато ей к рогам рошно — Бог ю означаць ти якому ролу прынада. Я прето куриц не будаем, а з дня на дзень з бабу ше на данці мам...

— Бер ю дэро а неш ю до чорта до долінох, до месара, або до цытана, най в наі скору водре — зос сада...

— Од теды бачи Митро из церкви кожлята ані козя у своим обисцу.

(Конец).

ЗОС НАШИХ ВАЛАЛОХ

Загреб.

Стреду вечар 7. тога мешана започали 13 віддікове духоўнія упражнення, котры ше локонія в недзеляю рано.

На поздаслок рано 12. тога жіланца започали шкодні патоліцкі владикове зос Югославії свой роцін конференці, котры обычно тримаю прэз цели тицэн.

Дня 15. тога мешана загребскі митрополіт др. Баусер кошведація пракрасну капліну у семінару, дзе ше шкодні учні із спіціческіх кандыдатох. При тым семінару, у котрым ше ховаю всейця як 400 учнікі, находзі ше найкраша гимназію у целей нашай церкви. Семінар, гимназію и професорах отрымую Митрополіт загребскі и владика дыковски. Крем того чам кандыт узенік мушы и сам шкодні віну часці за свой школоване.

Шид.

Хвіля и робота. Цали мешана септембер була ѿлька іншогода, дыкдик и вітор, так же эже досц заостали пос роботу. Но тэрэн у октобру па-

сталі засі красны дні, та ше зос роботами покатламе. Верба вініцюх уж окожчена, а віно уж у гордовіх. Гоч остатні дыжай малю почыдали віціком, чылі віна ёст досц, а и по квалітету вінагра же будзе добра. По "Верби" таіх іс наставів ламачка. Гоч в лесе була велька суша, япак природ кукуриці у нас бара добры, які зме ўж давро не мали.

Нова римокат. церква. У вінікія залале ёст коло 800 римокатоліцкіх вірніх. Дограз кови не мали свою церкву либо каплічку, але ше служжeli зос нашу трохокатоліцкую. Но уш даскелью роки кови одлучени аббудовац себе церкву, та почали зборац и складац средствіа за туту ціль. Тота іх акцыя мала цілі ўсіх, бо неявно почали уж зос будовальнем церкви. Дня 4. октобра было інвесточне познічане темельного каменя, котре окончел сям преузаш, вінікія дыковачки др. Агутун Акшамовіч. Ище тей ешэні мала бы церкви прыцц под кров, а па рок би ше мала цітельні ушпорыц, да ше у ней може кончик Богослужбене. Церкву будзе поінавені пресі. Шершу Христовому.

ВІШЕЛЯЧИНА

* Именити днень нашого Преосвященаго владычи. На пяточ 16. октобра як на швято Св. Дионісія Алергатіні праізвіс наша Преосвященія свой именити днень. З' тей нагоды

"Рускі Новіні" складаю напіну преміалому Владикові и Оцю руского народу у Югославії сердечні жалания, да Го Вішевіші имені ше велько и радосці

нашых Русинах и целого кла-
дичества. Но в Преосвященном
Владика за нас; то ана добре
кажды Русин. Як добри оцец
стара же Бог за пинки потре-
би Русинах и чесно пожини не
були бы не та фришки обни-
тели, да не було отокского
старя и юздарії руки нашого
Владимира, котри не саве ін-
шої жертви за душевиши в си-
тице народин потреба руского
народу. Прето зме гайдуков
представник и читало скаже
како амана од піздрій туни.

На многай и благай літа,
преміди наш Владико!

* **Вищени Атентатор на**
гайдуками при Торбаді у Ма-
діарській. Друго глядела поліція
за атентатором, котри прено-
го мешанці положили на високу
гайдуковски мост юздалько од
Панти пікколу жанку и скі-
сересан гайдуков спаднул в
великій каскад и розбивше, а
при тим загинуло вельо людзей.
Тераса мідненська поліція ві-
спала, як пинки амана указую,
правдивого починітеля того
странного діла. То якінськ тар-
ковець Матушка. Зас тераса
всі только признала, че нема

помагат другим при атентатору и
набавет им експозицію.

* **Польські земле-
ділці за безроботних.** Поль-
ські земельні землевласники дали землю
главному одбору за помочь без-
роботним, же вони пинки жер-
твуя за безроботних 4.000 чи-
лонків хромії. То пинки ме-
тер и даскелько віділи на кожного
чоловіка у Польській, котри
нема роботи. — Нажада урасна
помощь Випатра, же земельні зем-
левласники (зеленосеції, спахі) ипак
има веций шерна за люд-
ську ціну, як велики капіталі-
сти, котри воля своє фабри-
чні мікроби збільшили, як дровиць
худобин, якбо голем прещац
по туніці цені.

* **Богатий жебрак.** — У поль-
ській жил прає єдким зарплату у
древній колібі старя жебрак, це го пинки відвали „лурни
Влада“. Недавно привіз як
по жебраку до худобного ко-
вача и у його хижі нагло умэр.
Ізреда жебрак скінчил банківську книжечку, на якій
мал уложені 420.000 діл. Ето, жебраючи по кінцівках
и одувочах, „правобрел“ шуміл
капітал, але хасновац го буду-
трути.

божки, з котрих не лічи, хед
то призначено вишліїки скорби.
Вони добра упери очі на набо-
жіні отамац зінта помоць, які
пол своїх бригах вохабя на

Бога. Праведни пороби мирно
своё роботи и прида их до
рукож божих. Планы ау потіха
и радосці.

о. Михайліо Мудри.

Газдовски поради.

О житу.

Як інадзе густо чи рідко?

Кед жем слаба, мущи не риль-
ко шаш, бо теди кождай слам-
ки потребно веций простору, а
котраго вона винагув себе по-
живу. Прето цілком криво ро-
біть тоги, до на слабій жем
нею густейши.

Кед жем моція (добре виро-
бена к потночна) дам добро
шаш по рідко, бо не на доб-
рій жемі жита, а и кождзе ін-
ше ростенів, буйно розвину и
треба веций жеста. А кед на
моції жемі густо по-
шевім, будас вони росинуц ви-
соко, да достане до веций воз-
духу я прето сламка остане
слаба, чи ю вітор фришко по-
воня. Найчастейши причіпка, як
жита будзе вовчарне вест банд-
густе шевін. Ріжко пошнате, а
жіце кед є и віконане жита, як
якіння так ласко.

Кельо и яке жита треба
шаш.

Кедо звіра треба руция на-
віде голт, то одвісно яка є
жем и яке нашеня. У добрих

обставинах може вага 70 до 80
кил на голт, кед не час шев,
о кед позадине, не відкус ве-
ций. Кед не щес жита за ко-
панік, треба рано за половику
шанення меной.

Зарно мущи бул шіране в
добре голем из триву, а иже
шевше на соліктору, очисчене.
Велі пропоручую, да парно за-
шаце буде 2—3 років старе,
бо за юні рок жита не озіб-
водзіл шійна и др.

Ешенске оране.

Ані сане ростенів не може
живи без воздуху, аю проночі,
чим ма веций воздуху, тим леп-
ше панредус. Прето треба в
ешиї гайдуково орана, да во же-
мік придає по веций воздуху и
кром того у такій гайдуково
ніраній жемі зберігши жимка
влата, як у губіт. А тоді зін-
ска шаша затрима не є жемі,
лем теди, кед жем гайдуково
нірана и ніна бар хаснув житу
у маю и юну, кед наша обично
найменій дніжджку, я жита тре-
ба найменій відіти ли зарно и
які сламу.

Бр. 69—ІІ/ІІІ.

ОБЯВА.

Обявляем, да следечи двос замераваю сию с другим у брак
ступить и то:

	МЛАДОЖЕНЦІ	НЕВЕСТА
Ім'я и прізвище і світловілн други назив	Хатвагнер Іван	Копчанска Аполонія
Пороцічно стане:	непоженен	неудата
Сталеж (занимане)	ратар	
Вера	рим-кат.	грек-кат.
Старост и место родения	8. окт. 1911. Нінікоренци	2. квітня 1912. Дюрдево
Місце становання	Нінікоренци	Дюрдево
Ім'я и прізвище родитељі	Хатвагнер Іван	Копчански Михайліо
	Дорогхазі Мелакіл	Ніради Елізабета

Позивая сие сюе, котіа в позната каміна законоста пристрека
за скликаніє брака іменованых или каква окольноста коя исключує
іхнія слободзан пристанік, да то мени непосредно изи пугем
онога одіштнісного посправарства, односно матичара кот кога в
жарішна приява.

Ова се обява има изврішти: и то у ониг. Дюрдеву, — у
„Службеном Листу Дунавскі Бановине“ у Н. Салу и у „Рускі
Новини“ Нінікоренци.

У ДЮРДЕВУ, 5. октября 1931. год.

(М. П.)

Небойша Д. Мушніці
зам. матичара.

1—1